

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Ing. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **Mgr. P. T., LL.M.**, zastoupený JUDr. Danem Dvořáčkem, advokátem, sídlem Opletalova 1284/37, Praha 1, proti žalované: **Univerzita Karlova**, sídlem Ovocný trh 560/05, Praha 1, týkající se žaloby proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 23. března 2016 č. j. POP/UKRUK/1/122799/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. března 2019 č. j. 6 A 105/2016 - 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Rozhodnutím ze dne 25. ledna 2016 č. j. POP/UKRUK/1/122799/2016 stanovil rektor žalované žalobci poplatek spojený se studiem ve výši 12 000 Kč za dalších započatých 6 měsíců studia od 28. prosince 2015 do 28. června 2016. Žalobce následně požádal o prominutí, popřípadě snížení poplatku. Rozhodnutím označeným v záhlaví snížil rektor žalované poplatek stanovený žalobci na 9.000 Kč s ohledem na žalobcův zahraniční studijní pobyt. Rektor dále uvedl, že poplatek byl stanoven na základě přílohy č. 6 ke Statutu Univerzity Karlovy v Praze („dále jen statut“), která v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění některých zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, vymezuje vzorec pro výpočet poplatku. V rozporu s citovaným zákonem není, že tento vzorec

zahrnuje proměnné, jejichž hodnotu stanovuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) – konkrétně „základ“ a koeficient ekonomické náročnosti „k“.

[2] Žalobu proti rozhodnutí rektora žalované zamítl Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem označeným v záhlaví. Konstatoval, že z vzorce pro výpočet poplatku za delší studium vymezeného v příloze statutu je patrné, od jakých hodnot je výše poplatku odvislá. Konkrétní výše poplatku pro studijní obor „Právo a právní věda“, který studoval žalobce, byla vyčíslena ve sdělení rektora uveřejněném na úřední desce žalované. V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu byl vzorec pro výpočet poplatku za delší studium uveden přímo ve statutu, jeho konkrétní výši neurčoval děkan či rektor. Použití koeficientu ekonomické náročnosti studia „k“ ve vzorci pro výpočet poplatku městský soud na rozdíl od žalobce nepovažuje za rozporné se zákonem o vysokých školách. Tento koeficient je v akademických kruzích a v rámci MŠMT běžně používán a lze jej dohledat na internetu. Jeho použití pro výpočet poplatku za delší studium považuje městský soud za logické a odůvodněné, neboť tak lze i v poplatku zohlednit různou ekonomickou náročnost jednotlivých oborů. Koeficient je sice metodickým nástrojem pro přidělování dotací a jeho primární účel je jiný než být pomůckou pro výpočet poplatků za studium, je však nastavován transparentním způsobem a je použitelný pro výpočet poplatků. Rozhodně nejde o zásah do samosprávy žalované ze strany MŠMT. I kdyby došlo ke změně výše koeficientu, měla by žalovaná možnost svolat akademický senát a zabránit změně výše poplatků za studium. Současný způsob výpočtu poplatků schválil akademický senát žalované. Vzorec je stanoven *pro futuro*, na začátku akademického roku tudíž stačí do něj jen dosadit příslušné hodnoty a poplatek na daný akademický rok je určen.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost. Namítal, že poplatek za delší studium mu byl stanoven v rozporu se zákonem i s judikaturou vyšších soudů, neboť výši poplatku neupravoval statut. Ve vzorci uvedeném v příloze č. 6 statutu figurují veličiny, které tento statut nijak neupravuje. To je v rozporu se závěry rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. ledna 2014 č. j. 9 As 23/2013 - 63 a ze dne 4. července 2013 č. j. 7 As 41/2013 - 37, podle nichž musí být výše poplatku uvedena přímo ve statutu veřejné vysoké školy. Veličiny označené ve vzorci, který používá žalovaná, jako „základ“ a koeficient „k“ jsou na žalované prakticky nezávislé, žalovaná jejich výši nemůže ovlivnit. Nelze proto říci, že by byl ve statutu žalované uveden přesný vzorec na určení výše poplatku. Dle názoru stěžovatele musí být každému po přečtení předmětného ustanovení statutu jednoznačně známa výše poplatku, v případě statutu žalované to však neplatí. Do vzorce je totiž třeba dosadit dvě neznámé. Především koeficient „k“ není v českém právním řádu nijak upraven a je zcela nezávislý na žalované. Do výpočtu poplatku tak vstupuje činitel, který může být jakýmkoli číslem. Samotná skutečnost, že lze hodnoty koeficientu „k“ dohledat na internetu, nelegalizuje způsob určení poplatku ze strany žalované. Tento koeficient je metodickou pomůckou MŠMT pro výpočet dotací vysokým školám. MŠMT není k jeho stanovení povoláno zákonem, a přesto svou metodickou činností ovlivňuje výši poplatku za studium na Univerzitě Karlově. Podíl MŠMT na stanovení konkrétní výše poplatku považuje stěžovatel za bezprecedentní zásah do nezávislosti vysokých škol.

[4] Stěžovatel upozornil, že Nejvyšší správní soud ve své judikatuře zdůraznil stabilizační a ochrannou funkci stanovení výše poplatků ve statutu veřejné vysoké školy. Žalovaná však navázala výši poplatku na legislativně zcela neukotvenou metodickou pomůckou, kterou může MŠMT libovolně měnit. To je dle názoru stěžovatele v hrubém rozporu s myšlenkou rigidity poplatků, jejichž výši nelze měnit bez vědomí a schválení akademického

pokračování

senátu. Stěžovatel považuje za absurdní názor městského soudu, že po změně hodnoty koeficientu by žalovaná mohla předejít zvýšení či snížení poplatku změnou statutu, neboť k takové situaci by v případě vymezení poplatku v souladu se zákonem vůbec nemělo dojít. Proces přijímání předpisů v rámci akademické obce má své náležitosti a nelze technicky změnit vnitřní předpis univerzity tak, jak nastiňuje městský soud. Žalovaná měla výši poplatku stanovit tak, aby na ni neměl vliv žádný jiný subjekt. Jako příklad praxe, kterou považuje za zákonnou, uvedl stěžovatel statut Masarykovy univerzity v Brně, který obsahuje konkrétní částky poplatků.

[5] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že ustanovení přílohy k jejímu statutu obsahující vzorce pro výpočet poplatků za delší studium obsahuje poznámky pod čarou, které odkazují na § 58 odst. 2 zákona o vysokých školách vymezující „základ“ a na § 18 odst. 3 tohoto zákona ve spojení s Pravidly pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, která podrobně a určitě upravují koeficient ekonomické náročnosti „k“. Hodnota těchto veličin je zjistitelná z veřejně přístupných internetových stránek MŠMT. Konkrétní výši poplatku lze určit jednoduchým matematickým výpočtem a žalovaná ji pro přehlednost pravidelně předem zveřejňuje na svých internetových stránkách. Žalovaná respektovala závěry judikatury Nejvyššího správního soudu, který připustil navázání výše poplatku na základ stanovený MŠMT. Použití koeficientu „k“ považuje žalovaná za oprávněné a opodstatněné, neboť tím je ve výši poplatku zohledněna ekonomická náročnost konkrétních studijních programů. Stanovením konkrétní hodnoty obou veličin MŠMT nijak nezasahuje do nezávislosti vysoké školy, pouze určuje pravidla jejího financování. Rozhodně nedochází k delegaci určení výše poplatku na MŠMT. Statut byl řádně schválen akademickým senátem žalované. Na závěr žalovaná poukázala na statut Českého vysokého učení technického, který podobně jako statut žalované určuje poplatky vzorcem.

[6] Nejvyšší správní soud zaslal vyjádření žalované stěžovateli na vědomí.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[8] Podle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách platí, že *studuje-li student ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu. Základem pro stanovení tohoto poplatku je 5 % z průměrné částky připadající na jednoho studenta z celkových neinvestičních výdajů poskytnutých ministerstvem ze státního rozpočtu veřejným vysokým školám v kalendářním roce. Základ vyhlásí ministerstvo do konce ledna kalendářního roku; základ platí pro akademický rok započatý v tomto kalendářním roce. Pro výpočet základu slouží údaje za uplynulý kalendářní rok* (§ 58 odst. 2 zákona o vysokých školách). Podle § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách, ve znění účinném do 31. srpna 2016, byla veřejná vysoká škola povinna zveřejnit výši poplatků spojených se studiem pro příští akademický rok před termínem pro podávání přihlášek ke studiu s tím, že jejich výši, formu placení a splatnost určí její statut.

[9] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. července 2013 č. j. 7 As 41/2013 - 37, č. 2917/2013 Sb. NSS, vyložil § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách tak, že *„zcela explicitně vyjadřuje požadavek, aby byla výše poplatků spojených se studiem stanovena přímo ve statutu veřejné vysoké školy.“* Hovoří-li citované ustanovení o výši poplatku, má tím na mysli *„požadavek, aby byla ve statutu určena konkrétní částka poplatků nebo alespoň určeno zcela jednoznačné pravidlo (vzorec) pro výpočet konkrétní částky poplatků.“* Požadavkem na určení výše poplatku přímo ve statutu veřejné vysoké

školy vykazuje právní úprava „atribut rigidity poplatků“ a „zakládá právo studentů podílet se na procesu jejich určování.“ Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí připomněl, že „pokud zákon předpokládá, že určitá otázka bude upravena v konkrétním vnitřním předpise, nemůže si veřejná vysoká škola pro tuto úpravu svévolně zvolit jinou formu vnitřního předpisu či dokonce akt, který ani nemá povahu vnitřního předpisu“, pročež „nepostačuje pouhé stanovení rozsahu poplatků ve statutu s tím, že konkrétní výši stanoví jiný orgán – děkan fakulty. Taková úprava je v přímém rozporu se zněním zákona.“ Ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 23. ledna 2014 č. j. 9 As 23/2013 - 63, v němž dále vyzdvihl význam účasti studentů a ostatních členů akademické obce v akademickém senátu veřejné vysoké školy pro transparentnost určování výše poplatků spojených se studiem a pro záruku v podobě určité rigidity poplatků, jejichž výše nemůže být bez vědomí a souhlasu akademického senátu měněna. V rozsudku ze dne 2. dubna 2014 č. j. 1 As 15/2014 - 38 Nejvyšší správní soud konstatoval, že veřejná vysoká škola může ve statutu určit poplatek „*buď dostatečně vysokou pevnou částkou, nebo (chce-li vázat výši poplatku více na základ) vzorcem, na jehož základě lze poplatek vypočítat. V případě vzorce se nepopírá rigidita poplatku, [...] neboť vzorec musí být určen tak, aby na jeho základě bylo možno ten který rok dospět k jedinému možnému výsledku.*“ Jako příklad vzorce Nejvyšší správní soud uvedl pětinasobek základu zaokrouhlený na celé padesátikoruny dolů. „Poplatek stanovený za pomoci vzorce by se pak každoročně měnil v závislosti na výši základu, přičemž žalovaná by měla povinnost příslušnou částku vypočítat a zveřejnit před termínem pro podávání přihlášek ke studiu“. Nejvyšší správní soud též připustil zohlednění dalších rozhodných okolností v rámci výpočtového vzorce, například „zavedením určitých koeficientů, jejichž výše je známá před lhůtou pro výpočet a zveřejnění poplatku.“ Ze je nutné určit konkrétní výši poplatku přímo ve statutu veřejné vysoké školy, potvrdil Nejvyšší správní soud i v rozsudcích ze dne 20. listopadu 2014 č. j. 7 As 227/2014 - 39 a ze dne 19. ledna 2016 č. j. 8 As 115/2015 - 27.

[10] Podle čl. 33 odst. 1 písm. b) statutu žalované určuje výši poplatků spojených se studiem jednotlivých bakalářských a magisterských studijních programů příloha č. 6 statutu. Výše poplatků se zveřejňuje na úřední desce žalované a příslušné fakulty (čl. 33 odst. 2 statutu). Článek 10 odst. 1 přílohy č. 6 statutu stanoví, že *výše poplatku za delší studium v bakalářském nebo magisterském studijním programu s koeficientem ekonomické náročnosti \underline{k} [následuje poznámka pod čarou: § 18 odst. 3 zákona o vysokých školách a „Pravidla pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy“, v platném znění, vydávaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.] činí:*

- a) je-li \underline{k} rovno 1: $4,0 * \underline{k} * \text{základ}$, nejméně však 11.000 Kč,
- b) je-li \underline{k} rovno 1,2: $4,0 * \underline{k} * \text{základ}$, nejméně však 13.000 Kč
- c) je-li \underline{k} rovno 1,65: $3,5 * \underline{k} * \text{základ}$, nejméně však 15.500 Kč
- d) je-li \underline{k} rovno 2,25: $3,0 * \underline{k} * \text{základ}$, nejméně však 18.000 Kč
- e) je-li \underline{k} rovno 2,8: $3,0 * \underline{k} * \text{základ}$, nejméně však 22.500 Kč
- f) je-li \underline{k} rovno 3,5: $2,75 * \underline{k} * \text{základ}$, nejméně však 26.000 Kč.

Za slovem „základ“ vždy následuje poznámka pod čarou odkazující na § 58 odst. 2 zákona o vysokých školách. Podle čl. 10 odst. 3 přílohy č. 6 ke statutu se poplatek zaokrouhluje vždy na celé pětisetkoruny nahoru.

[11] Z výše citované judikatury je zřejmé, že vymezení poplatku ve statutu prostřednictvím vzorce je v obecné rovině přípustné a je v souladu se zákonem. Nejvyšší správní soud doposud posuzoval situace, kdy statut veřejné vysoké školy vymezil pouze určité hranice (minimální a maximální výši poplatku za studium), v jejichž rámci určoval konkrétní výši poplatku

pokračování

rozhodnutím děkan či rektor, což nebylo možné považovat za *určení poplatku ve statutu veřejné vysoké školy*, jak požaduje § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách. O takovou situaci zde však nejde, současné znění statutu žalované poskytuje vzorec k určení konkrétní výše poplatku (v závislosti na ekonomické náročnosti studia daného studijního oboru – viz níže). Ve výše citovaném rozsudku č. j. 1 As 15/2014 - 38 Nejvyšší správní soud zároveň veřejné vysoké školy přímo navedl k použití „základu“ pro stanovení poplatku (§ 58 odst. 2 zákona o vysokých školách) jako jedné z proměnných ve vzorci pro výpočet poplatku. Lze tudíž uzavřít, že žalovaná zavedením vzorce pro výpočet poplatku, který používá základ pro stanovení poplatku vymezený v § 58 odst. 2 zákona o vysokých školách, respektovala právní názor Nejvyššího správního soudu.

[12] Stěžovatel ostatně většinu svých námitek soustředil ke druhé proměnné, s níž vzorec pro výpočet poplatku za delší studium ve statutu žalované operuje, tedy ke koeficientu ekonomické náročnosti „k“. Dle názoru stěžovatele je koeficient ekonomické náročnosti pouhou metodickou pomůckou MŠMT a žalovaná použitím tohoto koeficientu ve vzorci pro výpočet poplatku za delší studium „subdelegovala“ stanovení poplatku na MŠMT. S tímto názorem se Nejvyšší správní soud neztotožňuje.

[13] Nejvyšší správní soud v první řadě odmítá námitku stěžovatele, že koeficient ekonomické náročnosti studia postrádá jakoukoli zákonnou oporu. Podle § 18 odst. 3 zákona o vysokých školách, na který odkazuje příloha č. 6 statutu žalované ve vztahu ke koeficientu ekonomické náročnosti, má veřejná vysoká škola nárok na příspěvek ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost [§ 18 odst. 2 písm. a) zákona o vysokých školách]. Pro stanovení jeho výše *je rozhodný typ a finanční náročnost akreditovaných studijních programů a programů celoživotního vzdělávání, počet studentů a dosažené výsledky ve vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké nebo další tvůrčí činnosti a její náročnost. Pro výši příspěvku je též rozhodný dlouhodobý záměr veřejné vysoké školy a dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol vypracovaný ministerstvem a jeho každoroční aktualizace [...]. Veřejné vysoké škole přísluší záloha na příspěvek stanovená na základě rozhodných údajů podle stavu k 31. říjnu předchozího kalendářního roku. Příspěvek je z rozpočtové kapitoly poskytován podle obecných předpisů pro poskytování prostředků státního rozpočtu pro dotace, pokud tento zákon nestanoví jinak.* Z citovaného ustanovení vyplývá, že pro výši příspěvku podle § 18 odst. 2 písm. a) tohoto zákona je určující mimo jiné *finanční náročnost akreditovaných studijních programů*. Aby bylo možné finanční náročnost studijních programů ve výpočtu výše příspěvku zohlednit, musí být nějakým způsobem vyčíslitelná. Právě k tomu účelu MŠMT zavedlo koeficienty ekonomické náročnosti studia.

[14] Použití tohoto koeficientu jako proměnné ve vzorci pro stanovení výše poplatku za delší studium se jeví s ohledem na jeho funkci jako racionální. Jestliže chce vysoká škola ve výši poplatku za delší studium zohlednit nákladnost studia jednotlivých oborů, pak je rozumné, učiní-li tak prostřednictvím již zavedeného, celostátně platného systému.

[15] Nutno zdůraznit, že zvolený postup nečiní stanovení výše poplatku v žádném směru nepředvídatelným. Příloha č. 6 statutu žalované totiž obsahuje několik vzorců pro výpočet poplatků za delší studium, z nichž každý se ale váže ke konkrétní výši koeficientu ekonomické náročnosti. Příkladem lze uvést vzorec pro výpočet poplatku za delší studium pro studijní obory, jejichž koeficient ekonomické náročnosti má hodnotu 1: $4,0 * \underline{k} * \text{základ}$, *nejméně však 11.000 Kč*. Při výši základu pro stanovení poplatků spojených se studiem pro akademický rok započatý v roce 2015 ve výši 2.930 Kč (jak vyplývá ze sdělení MŠMT ze dne 15. ledna 2015 č. j. MSMT-1078/2015-1, které je založeno ve spise městského soudu) a koeficientu ekonomické náročnosti v hodnotě 1 vychází výše poplatku za delší studium $4 * 1 * 2.930 = 11.720$ Kč; v souladu s čl. 10 odst. 3 přílohy č. 6 ke statutu je třeba zjištěnou hodnotu zaokrouhlit na celé pětisetkoruny nahoru, tedy na 12.000 Kč. Jelikož jde o částku vyšší než 11.000 Kč,

jde o konečnou výši poplatku za delší studium všech studijních oborů, jimž MŠMT přiřadilo koeficient ekonomické náročnosti 1. Podobně v případě studijních oborů, pro něž nabývá koeficient ekonomické náročnosti hodnoty 2,8, lze dospět k jednoznačné výši poplatku. Příloha č. 6 statutu žalované pro tyto studijní obory vymezuje vzorec $3,0 * \underline{k} * \underline{základ}$, *nejméně však 22.500 Kč*. Dosazením konkrétních hodnot ($3 * 2,8 * 2.930 = 24.612$) a zaokrouhlením na celé pětisetkoruny nahoru lze zjistit výši poplatku za delší studium studijních oborů s koeficientem ekonomické náročnosti 2,8 ve výši 25.000 Kč. V souladu s dosavadní judikaturou tedy statut žalované vymezuje pro každou skupinu studijních oborů rozdělených podle ekonomické náročnosti jednoznačně výši poplatku za delší studium.

[16] Se stěžovatelem nelze souhlasit ani v tom směru, že by snad žalovaná užitím koeficientu ekonomické náročnosti jako proměnné delegovala určení konkrétní výše poplatku na MŠMT. Příloha č. 6 statutu žalované vymezuje vzorec pro výpočet poplatku za delší studium pro každou hodnotu koeficientu ekonomické náročnosti, kterou sama vyčísľuje. Byla to žalovaná (její akademický senát), kdo rozhodl, že pro zohlednění nákladnosti jednotlivých studijních oborů chce využít koeficient ekonomické náročnosti stanovený MŠMT, a zároveň přesně určila, jakým způsobem se výše koeficientu ekonomické náročnosti studia promítne do výše poplatku. Argumentace předestřená v kasační stížnosti může vyvolávat dojem, že stěžovatel za jediný zákonný způsob určení poplatku za delší studium považuje stanovení konkrétní hodnoty přímo ve statutu veřejné vysoké školy. To však z dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu dovodit nelze; vyloučený je pouze postup, kdy se akademický senát omezí na vymezení hranic pro budoucí uvážení děkana či rektora vysoké školy, naopak použití vzorce, na jehož základě je možné určit spočítat konkrétní výši poplatku, Nejvyšší správní soud výslovně připustil. Pokud by měly být všechny proměnné použité ve vzorci určeny přímo ve statutu, ztratilo by použití vzorce z velké části smysl, neboť by veřejná vysoká škola mohla rovnou poplatek vyčísľit (s výjimkou situace, kdy by chtěla výši poplatku odvíjet od různých kombinací několika faktorů, které si sama určí). Vzorec je vhodný zejména pro situace, kdy je výše poplatku odvozována od nějakých „vnějších“ hodnot, které veřejná vysoká škola považuje za relevantní pro výši poplatku za delší studium, avšak sama je přímo neurčuje – jako je právě koeficient ekonomické náročnosti studia. Podstatné je, že je to její rozhodnutí ve formě statutu, které tuto proměnnou hodnotu vtaľuje do vzorce. Lze též znovu připomenout, že příloha č. 6 statutu žalované váľe vzorec pro výpočet poplatku za delší studium na jednotlivé konkrétní hodnoty koeficientu ekonomické náročnosti, fakticky jej tedy sama vyčísľuje.

[17] Stěžovatel má pravdu v tom, že MŠMT může výši poplatku určitým způsobem ovlivnit. Lze si představit dva možné scénáře. Za první by mohlo změnit hodnoty koeficientů ekonomické náročnosti tak, že by neodpovídaly statutu žalované (například na řádově desítky či stovky, jak se obává stěžovatel). V takovém případě by však celý čl. 10 přílohy č. 6 statutu žalované přestal být použitelný, neboť by žádná z hodnot koeficientu, s níž pracuje, neodpovídala skutečnosti. Přesněji řečeno, pokud by MŠMT přidělilo nějakému studijnímu oboru koeficient ekonomické náročnosti ve výši například 15,8, nebylo by mu možné přiřadit žádný z vzorců vymezených přílohou č. 6 ke statutu žalované, neboť ta stanoví vzorce pouze pro obory s koeficienty v hodnotě 1, 1,2, 1,65, 2,25, 2,8 a 3,5. Taková situace by šla výhradně k tíži žalované, která by nemohla studentům vyměřovat poplatky za delší studium. Za druhé si lze představit situaci, kdy by MŠMT při stejných hodnotách koeficientu ekonomické náročnosti změnilo studijní obory, kterým je konkrétní hodnota koeficientu přiřazena. Ani taková situace však není *per se* nezákonná, neboť vůľi žalované (jejího akademického senátu) evidentně bylo vázat výši poplatku za delší studium na ekonomickou náročnost tohoto studia (což Nejvyšší správní soud považuje za logické a legitimní). Navíc by žalovaná mohla v obou nastíněných případech na změnu hodnot koeficientů reagovat (stejně jako na změnu výše základu) a vzorec pro výpočet poplatku pro následující akademický rok upravit (srov. výše citovaný rozsudek č. j. 9 As 23/2013 - 63).

pokračování

[18] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že změna výše koeficientu ekonomické náročnosti v průběhu roku by poplatku za delší studium v již probíhajícím akademickém roce nemohla ovlivnit. Výše poplatku za daný akademický rok je fixována jeho uveřejněním, k němuž dochází nejpozději v termínu pro podávání přihlášek (§ 58 odst. 6 věta první zákona o vysokých školách). Změna výše koeficientu v průběhu roku navíc není příliš pravděpodobná. Koeficient ekonomické náročnosti totiž slouží MŠMT pro určení výše příspěvku ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost, jenž je jedním z příjmů veřejných vysokých škol [§ 18 odst. 2 písm. a) a odst. 3 zákona o vysokých školách]. Jeho výše tudíž musí být v průběhu roku stabilní, aby veřejná vysoká škola mohla s příspěvkem v určité výši počítat při sestavování rozpočtu a aby byl příspěvek pro konkrétní studijní obor po celý rok stejný.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Lze tedy uzavřít, že vzorec pro výpočet poplatku za delší studium, který jeho výši činí závislou na základu stanoveném MŠMT podle § 58 odst. 2 zákona o vysokých školách a na koeficientu ekonomické náročnosti, který MŠMT používá pro stanovení příspěvků veřejným vysokým školám, určuje výši poplatku v souladu s § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách. Na základě tohoto vzorce je možné pro každý akademický rok určit jednoznačnou výši poplatků za delší studium jednotlivých studijních oborů žalované, jak ostatně žalovaná učinila a v souladu s první větou § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách výši poplatků zveřejnila na svých internetových stránkách (to vyplývá z jejího vyjádření, které stěžovatel nezpochybnil). Poplatek za delší studium vyměřený v napadeném rozhodnutí rektora žalované tudíž byl stanoven v souladu se zákonem (na základě rozhodnutí akademického senátu žalované), transparentně a jeho výše byla pro stěžovatele předvídatelná.

[20] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, protože jí ve smyslu poslední věty § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[21] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, nevznikly jí však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se jí tudíž nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. července 2019

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu